

	หน้า
บทนำ	9
1. ความสำคัญของการคุ้มครองสิทธิแก่แรงงานข้ามชาติ	9
2. วัตถุประสงค์ของ “ชุดการฝึกอบรม”	10
3. วิธีการ	12
4. ระยะเวลา	12
5. แนะนำหนังสือและคู่มืออ้างอิง	12
6. เนื้อหาของบทเรียน	12
6.1 กรอบแนวคิด : สิทธิมนุษยชน / สิทธิแรงงาน	12
6.2 นิยาม / ความหมาย “แรงงานย้ายถิ่น” และ “แรงงานข้ามชาติ” คือใคร	19
6.2.1 แรงงานย้ายถิ่น (migrant workers)	19
6.2.2 แรงงานข้ามชาติ (international migrant workers)	20
6.2.3 ผู้ลี้ภัย	20
6.2.4 ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์	20
บทที่ 1 สภาพและสถานการณ์การย้ายถิ่นระดับโลกและระดับภูมิภาค	21
1. วัตถุประสงค์	21
2. วิธีการ	21
3. ระยะเวลา	21
4. แนะนำหนังสือและคู่มืออ้างอิง	22
5. เนื้อหาของบทเรียน	22
5.1 สภาพการณ์โดยรวมของการย้ายถิ่นระดับโลก	22
5.2 สภาพการณ์โดยรวมของการย้ายถิ่นของแรงงานในระดับภูมิภาค (เอเชีย)	24
5.3 เหตุผลของการย้ายถิ่นระดับโลกและระดับภูมิภาค	26
5.4 ข้อถกเถียงถึงผลกระทบของการย้ายถิ่นของแรงงาน	27
5.4.1 ผลกระทบของการย้ายถิ่นต่อประเทศต้นทาง	28
5.4.2 ผลกระทบของการย้ายถิ่นต่อประเทศปลายทางหรือประเทศผู้รับ	30
5.4.3 ผลกระทบของการย้ายถิ่นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ	31
5.4.4 ผลดีและผลเสียที่อาจเกิดจากการย้ายถิ่นออกและการย้ายถิ่นเข้า	33
5.5 แรงงานข้ามชาติกับมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ	34
5.5.1 ก่อนออกเดินทางและระหว่างการเดินทาง	34
5.5.2 ขณะเดินทาง	36
5.5.3 ระหว่างการทำงาน	37
5.5.4 การพำนักรักษาในที่พักอาศัยในประเทศเจ้าบ้าน	42
5.5.5 การคืนสู่ประเทศและการส่งกลับ	47
6. ข้อสรุปท้ายบท	49

บทที่ 2 ภาพรวมการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย	51
1. วัตถุประสงค์	51
2. วิธีการ	51
3. ระยะเวลา	51
4. แนะนำหนังสือและคู่มืออ้างอิง	51
5. ความเป็นมาของแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย	52
5.1 ทบทวนการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติตามมติ ครม. ต่างๆ	54
5.1.1 นโยบายช่วงปี พ.ศ. 2535 - 2543	54
5.1.2 นโยบายช่วงปี พ.ศ. 2544 - 2546	54
5.1.3 นโยบาย ช่วงปี พ.ศ. 2547 - ปัจจุบัน (2552)	56
5.2 วิเคราะห์แนวนโยบายแรงงานข้ามชาติที่เป็นปัญหาอุปสรรค	61
6. แนวทางการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติที่ถูกกำหนด โดยข้อตกลงกับนานาชาติ	67
6.1 แนวปฏิบัติในการบริหารการจ้างแรงงานข้ามชาติ	67
6.2 แนวทางการบริหารแรงงานข้ามชาติในกลุ่มอาเซียน	69
6.3 การวิเคราะห์กฎหมายและข้อบังคับตามหลักข้อตกลงนานาชาติ	72
บทที่ 3 การบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติและการละเมิดสิทธิแรงงานในภาระหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่	77
1. วัตถุประสงค์	77
2. วิธีการ	77
3. ระยะเวลา	77
4. แนะนำหนังสือและคู่มืออ้างอิง	78
5. บทบาท / ภาระหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐ	78
5.1 สถานการณ์การละเมิดสิทธิแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย	78
5.1.1 ขั้นตอนการจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติที่นำไปสู่การละเมิดสิทธิแรงงาน	80
• ขั้นตอนการดูแลจดทะเบียนการจ้างงานแรงงานข้ามชาติ	80
5.1.2 ขั้นตอนในกระบวนการคุ้มครองสิทธิและกระบวนการยุติธรรม	81
5.1.3 ขั้นตอนการปฏิบัติด้านนโยบายและกระบวนการพิสูจน์สัญชาติของแรงงานข้ามชาติ	81
5.1.4 ขั้นตอนการดูแลด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย	81
5.1.5 ขั้นตอนการดูแลสิทธิในที่อยู่อาศัย	81
5.2 บทบาทของข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐต่อการคุ้มครองสิทธิแรงงาน	82
5.3 สิทธิสุขภาพสำหรับแรงงานข้ามชาติ	91
5.3.1 สิทธิสุขภาพที่กำหนดไว้โดยรัฐ	91
5.3.2 บทบาทของเจ้าหน้าที่รัฐทางด้านสุขภาพแรงงานข้ามชาติ	94
5.4 สิทธิทางด้านอาชีวอนามัย	96
5.4.1 สิทธิทางด้านอาชีวอนามัยถูกกำหนดไว้ใน พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน	96
5.4.2 บทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐในการดูแลสิทธิทางด้านอาชีวอนามัย	100

5.5	สิทธิทางการศึกษา	101
5.5.1	สิทธิตามกฎหมายหรือสิทธิที่รัฐบาลกำหนด	101
5.5.2	บทบาทของเจ้าหน้าที่รัฐทางการศึกษา	101
5.6	สิทธิทางวัฒนธรรม และนันทนาการของแรงงานข้ามชาติและครอบครัว	102
5.7	สิทธิในสถานะบุคคลตามกฎหมาย	103
5.7.1	สิทธิตาม พ.ร.บ. การทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2551)	103
5.7.2	บทบาทเจ้าหน้าที่รัฐในเรื่องเด็กที่เกิดในสถานพยาบาล ต้องทำอะไร	104
5.8	สิทธิในการเดินทางในราชอาณาจักร	105
5.8.1	สิทธิตามที่กฎหมายกำหนดให้	105
5.8.2	บทบาทเจ้าหน้าที่ของรัฐ	106
5.9	สิทธิในกระบวนการยุติธรรม	106
5.9.1	สิทธิในการกระบวนการยุติธรรม	106
5.9.2	บทบาทเจ้าหน้าที่ของรัฐในการช่วยเหลือตามกระบวนการยุติธรรม	107
บทที่ 4	การย้ายถิ่นในสถานะที่ไม่ปกติ ปัญหา / แนวทางแก้ไข	111
1.	วัตถุประสงค์	111
2.	วิธีการ	111
3.	ระยะเวลา	111
4.	แนะนำหนังสือและคู่มืออ้างอิง	112
5.	แรงงานย้ายถิ่นในสถานะที่ไม่ปกติ	112
5.1	ความหมาย (นิยาม)	112
5.2	การแก้ไขปัญหา / จัดการกับการย้ายถิ่นที่ไม่ปกติ (ตามปญญญากรุงเทพว่าด้วยการย้ายถิ่นไม่ปกติ)	113
5.3	การเลือกปฏิบัติและแสวงหาประโยชน์จากแรงงานหญิง เด็กที่ย้ายถิ่นข้ามชาติ	118
6.	การต่อต้านการค้ามนุษย์ (Trafficking in persons)	121
6.1	ความหมายการค้ามนุษย์ (human trafficking หรือ trafficking in persons)	121
6.2	ขั้นตอนของการค้ามนุษย์	124
6.3	ความรุนแรงของปัญหาการค้ามนุษย์ในไทย	125
6.3.1	สถานการณ์ในภาพรวม	125
6.3.2	ลักษณะจำเพาะทางสังคม - เศรษฐกิจของเด็กและหญิงที่ถูกค้า	126
6.4	พัฒนาการของงานต่อต้านการค้ามนุษย์ในประเทศไทย	129
6.5	แนวปฏิบัติของกระทรวงแรงงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์	130
6.6	บทบาทของข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐด้านการต่อต้าน การค้ามนุษย์ด้านแรงงาน	134
6.7	มาตรการเพื่อต่อต้านอาชญากรรมเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน	138